

Marcin Pomarański

Międzynarodowa konferencja naukowa "Myśl społeczna wielkich religii świata", Lublin 17-18.11.2011 : [sprawozdanie]

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio K, Politologia 19/1, 217-219

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

sem zyska miano centrum konsolidującego radiowe środowisko dziennikarzy i teoretyków radia. Mając takie przekonanie, już teraz zapowiadamy kolejne spotkanie *Radio and Society* za dwa lata – oby równie owocne jak minione.

Grażyna Stachyra, Przewodnicząca Konferencji
Elżbieta Pawlak-Hejno, Sekretarz Konferencji
(Zakład Komunikacji Społecznej)

Fot. 4. Obrady Konferencji Radio and Society, Lublin, 4–5.06.2012
Fot. Martyna Skrok

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej *Myśl społeczna wielkich religii świata*, Lublin 17–18 listopada 2011 roku

„Religia jawi się obecnie jako jedna z głównych zmiennych warunkujących idee, zjawiska i procesy polityczne zarówno w skali poszczególnych państw, jak i w skali globalnej”⁴. Z tego powodu stała się przedmiotem kolejnego z cyklu organizowanych przez Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii UMCS spotkań naukowych, podejmujących problematykę współczesnych ruchów społecznych i politycznych. Konferencja *Myśl społeczna wielkich religii świata*, która odbyła się w dniach 17–18 listopada 2011 roku w Lublinie, była już siódmym spotkaniem przedstawicieli polskich i zagranicznych ośrod-

⁴ M. Marczevska-Rytko, *Religia i polityka w globalizującym się świecie*, Lublin 2010, s. 11.

ków naukowych, którzy korzystając z zaproszenia prof. dr hab. Marii Marczewskiej-Rytko i prof. dr. hab. Edwarda Olszewskiego odwiedzili Lubelszczyznę. Podobnie jak poprzednim spotkaniom poświęconym liberalizmowi, konserwatyzmowi, chadecji, socjaldemokracji, ruchom narodowym i ekstremizmowi politycznemu, także obecnej konferencji towarzyszyły gorące dyskusje.

Organizatorzy, jak i prelegenci obecni w Lublinie, mając świadomość z jak skomplikowaną materią przyszło im się mierzyć, za główny cel postawili sobie nie tylko prezentację przeróżnych idei, doktryn i ruchów społecznych, zrodzonych na gruncie wielkich religii świata, ale przede wszystkim ocenę doświadczeń związanych z implementacją myśli społecznej wielkich religii świata w całokształt stosunków społeczno-politycznych, zarówno w warunkach europejskich, jak i światowych. Z racji tej spotkania towarzyszyło nadrzędne pytanie o współczesne wyzwania i perspektywy myśli społecznej wielkich religii świata. W końcu, jak zauważył prof. Edward Olszewski we wstępie do publikacji po-konferencyjnej, religijna myśl społeczna niekiedy wkracza w obszar myśli politycznej, gdyż „Kościoły wpływają na kształtowanie światopoglądu człowieka, kształtują odpowiedni system wartości, z punktu widzenia własnych doktryn motywują do określonych postaw ideowych i działań nie tylko w obszarze życia religijnego, ale także publicznego, prezentują swoje stanowisko wobec węzłowych problemów życia społecznego, a także politycznego w obszarze państwowym i globalnym, ogólnoswiatowym”⁵.

Obrady plenarne, odbywające się pod honorowym patronatem prorektora UMCS, prof. nadzw. dr. hab. Stanisława Michałowskiego, a także władz dziekańskich Wydziału Politologii UMCS z dziekanem prof. dr. hab. Grzegorzem Januszem i panią prodziekan prof. dr hab. Ewą Maj na czele, zostały podzielone na trzy części, odpowiadające trzem wymiarom dyskusji nad współczesną myślą społeczno-polityczną wielkich religii świata. W pierwszej, wprowadzającej, odczytany został przygotowany specjalnie na tę okazję artykuł prof. dr. hab. Romana Tokarczyka, poświęcony metodologicznym aspektom prowadzenia badań nad myślą społeczną w religiach świata. Na przykładzie współczesnych kultur prawnych podjęto w nim analizę samego rozumienia pojęcia „myśl społeczna”, a także problem jej filozoficznego i społecznego związku ze współczesnymi doktrynami religijnymi.

Kolejna część konferencji podjęła problematykę szeroko rozwiniętej myśli społecznej w doktrynie i nauczaniu Kościoła katolickiego. Zagadnienie to zostało naświetlone przez uczestników spotkania zarówno z historycznego, jak i bardziej współczesnego punktu widzenia. Historycznego wprowadzenia dokonali: prof. nadzw. dr hab. Lucyna Wiśniewska-Rutkowska, podejmująca temat sporu Andrzeja Frycza Modrzewskiego i Stanisława Orzechowskiego o celibat, jak i dr Maciej Strutyński, który rozpatrywał problem chrześcijaństwa, a zwłaszcza myśli biskupa Grzegorza Chomyszyna i jego wizji życia społeczno-politycznego, jako regulatora stosunków międzyetnicznych w okresie II RP. Z bardziej współczesnej perspektywy myśli społecznej Kościoła katolickiego przyjrzeni się: dr Marek Delong oraz dr Krzysztof Kowalczyk, rozpatrujący ją w kontekście: nauczania Konferencji Episkopatu Polski, stanowisk poszczególnych biskupów stojących na czele diecezji, a także dokumentów II Krajowego Synodu Planarnego. Znakomitym uzupeł-

⁵ *Myśl społeczna wielkich religii świata*, M. Marczevska-Rytko, E. Olszewski, (red.), Lublin 2011 (złożone do druku).

nieniem tej części były wystąpienia dr. Michała Gierycza na temat wyzwań implementacji chrześcijańskiej myśli społecznej w kontekście europejskim oraz doc. dr. Mikhaïla Papou, na temat problemów funkcjonowania Kościoła katolickiego na Białorusi.

Niezbędnym elementem debaty nad myślą społeczną Kościoła katolickiego stały się również wystąpienia koncentrujące się na fundamentach katolickiej nauki społecznej. Dokładnej analizy takich podstaw w kontekście papieskich encyklik dokonały prof. Maria Marczevska-Rytko, która scharakteryzowała ideę korporacjonizmu katolickiego w wymiarze narodowym i państwowym, a także mgr Dorota Maj, rozpatrująca w wymiarze teoretycznym i praktycznym zasadę subsydiarności.

Trzecia część konferencji podjęła problematykę myśli społecznej, charakterystycznej dla innych wielkich religii świata. Szczególne zainteresowanie wzbudziły rozważania nad współczesną myślą muzułmańską, podejmowane przez prof. nadzw. dr. hab. Selima Chazbijewicza, dokonującego analizy idei „państwa muzułmańskiego”, a także przez prof. dr. hab. Annę Mrozek-Dumanowską, rozpatrującą problem pietyzmu i radykalizmu islamskiego w dobie globalizacji. Niezwykle wartościowym głosem w dyskusji nad muzułmańską myślą społeczno-polityczną było również wystąpienie nadesłane na konferencję przez prof. dr. Lukmana Thaiba z Malezji, podejmujące zagadnienie specjalnej pozycji niemuzułmanów we współczesnym państwie islamskim.

Obok myśli muzułmańskiej autorzy uczestniczący w tej części obrad plenarnych podjęli problematykę wątków społeczno-politycznych w judaizmie, amerykańskim protestantyzmie oraz dalekowschodniej tradycji religijnej Chin. Na pierwszym z tych wątków skupił się dr. hab. Roman Marcinkowski, prezentując elementy myśli społecznej judaizmu rabinicznego na przykładzie wybranych fragmentów Miszny. Kolejny zaprezentowali dr. Maciej Potz i mgr Marcin Pomarański, charakteryzując protestancką doktrynę społeczno-polityczną w kontekście północnoamerykańskich koncepcji teokratycznej i myśli przedstawicieli fundamentalistycznej Religijnej Prawicy w USA. Na temat jednostki, społeczeństwa i władzy w religijnej tradycji chińskiej swoje wystąpienie przygotował natomiast prof. nadzw. dr. hab. Kazimierz Banek.

Uczestnicy konferencji zgodnie podkreślali wysoki poziom merytoryczny zaprezentowanych referatów, a także przyjemną atmosferę towarzyszącą toczonym dyskusjom. Pokłosiem konferencji w niedługim czasie stanie się przygotowywana recenzowana publikacja zbiorowa, która stworzy możliwość zapoznania się z problematyką poruszaną w trakcie obrad szerszym kręgom zainteresowanych.

Marcin Pomarański
(Zakład Ruchów Politycznych)

Sprawozdanie z konferencji *Współczesne media 4. Język mediów*, Lublin, 18–19 kwietnia 2012 roku

„Język mediów”, hasło przewodnie czwartej edycji konferencji naukowej „Współczesne media”, towarzyszyło badaczom, którzy spotkali się w Lublinie na Wydziale Politologii UMCS w dniach 18–19 kwietnia 2012 roku. Ponad pięćdziesięcioro naukowców